

El voraviu Joan Vall Clara
joanvallclara@elpunt.info

Que no ens enroquem

Bufen l'orella de la base perquè migri als plantejaments institucionals



Ho han sentit cent vegades en aquest mes que ens han sermonejat indults i ho sentiran milers en els mesos que venen, que enunciaran, presentaran i ens sermonejaran amb la taula de diàleg. Que no ens enroquem, diuen i diran. Unionistes i unionistes emmascarats ens posen deures. No enrocar-se en la posició, recomanen i recomanaran. Si continueu enrocats, ens avisen, no avançarem. Si continueu enrocats, amenacen, vindrà el llop. Perquè la magnanimitat i la

generositat, el gran pas polític que han fet amb els indults, avanci cap a algun lloc hem de desenrocar-nos. Nosaltres, és clar, hem de desenrocar-nos. Bufem i bufem i bufaran l'orella de l'independentisme de base amb la potentíssima xarxa d'altaveus que tenen perquè migri cap als plantejaments del diàleg que l'independentisme institucional ja els ha comprat per un parell d'anys. A banda que l'Àvia Neus es preguntí per què no es desenroquen ells, crida l'atenció que

pensin que el desenrocament pot generar un punt de trobada, com si les coses fonamentals que discutim no fossin a cara o creu. Quin punt de trobada hi ha entre república i monarquia? Un president de república amb corona? Un rei escollit cada quatre o set anys? Quin punt de trobada hi ha entre estar units i estar separats? Entre els gasos i els sòlids hi ha els líquids, és cert. Però entre les posicions legítimes que sostenim uns i altres, el que hi ha és la majoria dels referèndums.

Tribuna Ponç Feliu. Escriptor

Cap a la decrepitud



Una llengua és un organisme viu. Neix, creix, arriba a la plenitud, decau, entra en decrepitud i mor. Em refereixo, és clar, a les llengües minoritàries. És l'infestat cas del català, que dissortadament es troba ja en fase accelerada de decrepitud. Per això, la meua perplexitat és absoluta quan lleixo o sento des de saberudes instàncies oficials missatges i pseudoenquestes sobre la pomposament denominada "salut" del català, de signe inversemblantment optimista. Llavors, surto amb la pseudoenquesta a la butxaca i la realitat m'etziba la negativa més rotunda al que diu el paper. N'hi ha prou amb una passejada per la teòricament catalanitzada Girona per adonar-se del predomini del castellà. I parlo del centre de la ciutat (sobren comentaris pel que fa a les perifèries i encara més a Barcelona, sobretot si es viatja en metro, on s'esdevé miraculós sentir el català).

ELS ESMENTATS i tan ufanosos missatges optimistes de la Generalitat no cal dir que no són compartits per cap lingüista, almenys que jo recordi. Ells —aquests sí entesos i no setciències que parlen des d'obscures càtedres polítiques— ens recorden que estem a punt d'entrar ja en la darrera fase prèvia a l'extinció d'una llengua, o sigui, la del fenomen de substitució lingüística, que es produeix quan la generació dels pares considera inútil la transmissió als fills de la llengua minoritària en convivència amb la majoritària.

CONTRA TOT AIXÒ no es pot fer res si no es disposa d'un estat propi i les seves ei-

“Cap lingüista comparteix els ufanosos missatges optimistes de la Generalitat vers la situació del català a Catalunya

nes, estil, per exemple, nacions nòrdiques, on el danès, el suec o el noruec romanen ben vius, sense haver-se deixat engolir per l'anglès, malgrat el perfecte domini de tots els seus ciutadans d'aquesta llengua tan majoritària. Heus aquí, doncs, un dels avantatges de disposar d'un estat propi.

PERÒ SI DE MOMENT res no podem fer, almenys, per a desaccelerar l'esmentat procés de substitució lingüística, el que sí que està a les nostres mans és aprofitar "el poc que tenim ara" que es referia Martí Pol. Per exemple, TV3, que se suposa que alguna sensibilitat ha de tenir en aquest tema. Doncs bé, m'he entretingut els últims temps a anotar facècies lingüístiques amb què ens obsequia la "nostra" televisió. Són disbarats, alguns dirigits a la línia de flotació de la llengua. Vull dir, a la seva sintaxi. Perquè, molt més greu que errades lèxiques o que una falta d'ortografia o, en fi, una castellanada, és dinamitar l'estructura de la llengua adoptant els paràmetres i les regles de la sintaxi castellana. He registrat, per exemple:

1. "M'ha donat *envídia*" (en lloc de "m'ha fet enveja").
2. "ens esmorzàvem" (en lloc de "esmorzàvem").
3. "*disparat*" (en lloc de "disbarat").
4. "ninguna persona" (en lloc de "cap persona").
5. "quina cara se li ha quedat" (en lloc de "quina cara li ha quedat").
6. "*roza*" (en lloc de "frega").
7. "si et dona al coll" (en lloc de "si (el projectil) et toca el coll").
8. Els "*monigotes*" (en lloc de "ninots").
9. "hi haurà que utilitzar" (en lloc de "s'haurà d'utilitzar").
10. "*tropezem*" (en lloc de "ens entrebanquem").
11. "*liant*" (en lloc de "embolicant").
12. "*atomillat*" a la taula (de negociació) (en lloc de "cargolat", "clavat").
13. Hi ha una presentadora que diu contínuament "el teu anàlisi" en lloc de la "teua anàlisi".
14. "No es pot *permetir*" (en lloc de "no es pot permetre").
15. "Ningú d'ells" (en lloc de "cap d'ells").
16. "M'entra la *risa*" (en lloc de "em fa riure").
17. "dona igual" (en lloc de "és igual").
18. "*despecho*" (en lloc de "despit").
19. "*emputjar*" (en lloc de "empentar").
20. "*enfremetat*" (en lloc de "malaltia") diversos metges.
21. "una *deuta*" (en lloc de "un deute") diversos economistes.
22. "Vec" (en lloc de "veig") incomptables vegades, etc.

UN PETIT REPERTORI, al qual caldria afegir algun inefable personatge de parla intel·ligible. Penso, per exemple, en un economista contertullia habitual de la "nostra" televisió que es diu Bernar-dos. El seu llenguatge té tants registres que a voltes penso que parla català, altres vegades castellà, altres una llengua genèricament romànica i altres esperanto. I continuo pensant que més urgent que promoure l'esperanto és que TV3 tingui cura del català. Em sembla, vaja.

Raça humana
Carmé Vinyoles Casas

El costat fosc de la tecnologia



Ha tornat el Mobile World Congress i Barcelona esdevé el principal aparador d'un dels sectors més potents i dinàmics de l'economia mundial controlat per unes poques empreses transnacionals; tan potent que cada persona genera prop de 7,3 quilos de deixalles electròniques anuals. Un model de producció i de consum que comporta una innegable transformació en la vida de tots nosaltres i que té el seu costat fosc, fins i tot molt fosc i passat per alt, i això és el que s'ocupa de documentar el Mobile Social Congress, organitzat per Setem Catalunya, que cada any constitueix un punt de trobada per a la denúncia i per a la recerca d'alternatives, enguany amb el lema *Sense cobertura-impactes post-Covid-19*. És un contrapunt totalment necessari —en trobaran bona informació en el web de l'entitat— per intercanviar i difondre coneixements sobre els impactes socials i mediambientals, especialment en els països en vies de desenvolupament vinculats a les TIC i a l'ús quotidià dels aparells que contínuament arriben al mercat. Parlem d'extractivisme miner insaciabla, de recursos minerals no renovables, de contaminació generada pels residus, d'empobriment invisible —no cotitza en borsa—, d'obsolescència programada —no a la reparació, la reutilització i el reciclatge—, d'acumulació de poder i influència d'algunes companyies, de vulneracions de drets humans especialment en l'àmbit laboral i en l'àmbit de la salut i la seguretat, de tot el que no ens ensenya el nou dispositiu que adquirim ni s'abordarà en el MWC. Demà hi posarem rostre.

Col-labora amb FISC-Catalunya (ONG Lestonnac-L'Ensenyança-Companyia de Maria)

Construcció d'una escola a Ilala-Dar Es Salaam Tanzània

(on el 80% de la població viu amb menys de 2 € diaris)

El teu donatiu: Esperança per a la infància i joventut africana!

Primera fase: Educació Infantil

Per donatius fins 150 € hi ha una desgravació del 75%

www.fisc-catalunya.org

DONATIUS: Caixabank: ES11 2100 0816 1202 0059 8447 - BIZUM: FISC (00492)